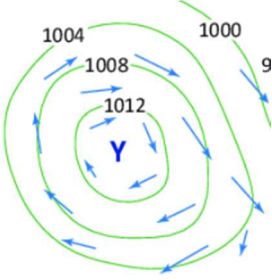

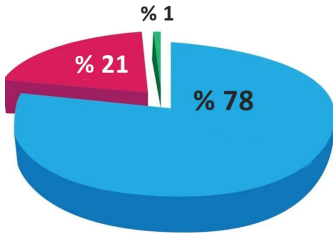
9. SINIF 1. DÖNEM 2. YAZILI HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Hava durumu ile iklim kavramlarının tanımını yaparak aralarındaki farkı yazın.

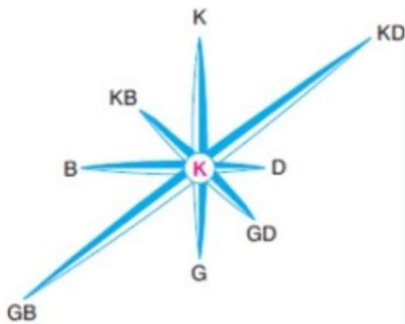

2. Yanda kuzey yarım küredeki bir merkeze ait Yüksek basınç merkezi gösterilmiştir. Bu merkeze ait iki özellik yazın.

3. Güneş ışınlarının tamamı yeryüzüne ulaşmaz. Atmosfer içinde yansır dağılır ve bir kısmı atmosfer tarafından yutulur. Atmosfer içinde ışınların dağıldığına dair günlük hayattan bir örnek verin.

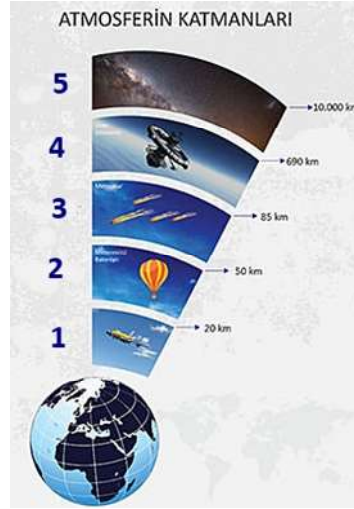
4. Atmosfer içinde muhtelif gazlar bulunur. Bu gazların oranı aynı değildir. Yandaki grafikte atmosfer içindeki gazların oran gösterilmiştir. Buna göre uygun yerlere bunların hangi gazlar olduğunu yazın.

5. Yandaki grafikte Çanakkale'de bir yıl boyunca esen rüzgarın estiği yönleri belirten rüzgar gülü frekansı verilmiştir. Burada rüzgar en fazla neden KD – GB yönünde esmektedir?

6. Dünya Meteoroloji Örgütüne göre mevsim normallerindeki sıcaklıkların ortalama maksimum sıcaklıklardan 3-5 derece fazla olması ve art arda 5 gün veya daha fazla süre ile devam etmesine sıcak hava dalgası denir. Bir yerde sıcak hava dalgasının görülmesi ne tür sonuçlara yol açar?

7. İklim sisteminin bileşenlerini yazarak Hidrosfer'in iklimi nasıl etkilediğini bir örnekle açıklayın.

8. Yanda atmosferin katları gösterilmiştir. Buna göre;

A. Numaralarla gösterilen katların isimlerini yazın.

B. Yolcu uçakları hangi katmanda uçar?

C. Radyo dalgalarını hangi katman yansıtır?

D. Yağmur, rüzgar gibi hava olayları hangi katmanda gerçekleşir?

E. Güneşten gelen zararlı ışınları filtre eden Ozon tabakası hangi katmanda bulunur?

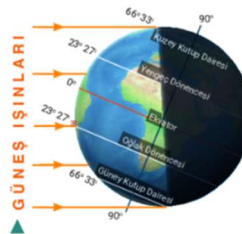
F. Uluslararası uzay İstasyonu ve haberleşme uyduları hangi katmanda bulunur?

9. Dünyanın şekli (enlem faktörü) sıcaklığı nasıl etkiler, bir örnekle açıklayın.

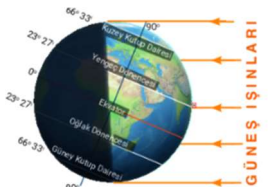
belirgin bir etkisi yoktur. Neden?

10. Dünya güneş çevresinde elips bir yörüngede döner. Bu yüzden bazen güneşe yaklaşıp bazen de güneşten uzaklaşıp. Ancak bu durumun sıcaklık üzerinde

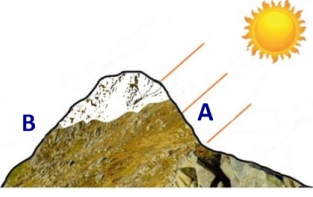

11. Yanda 21 Aralık'ta dünyanın güneş karşısındaki konumu gösterilmiştir. Buna göre ülkemizde görülen iki özellik yazın.

12. Yanda 21 Haziran'da dünyanın güneş karşısındaki konumu gösterilmiştir. Buna göre ülkemizde görülen iki özellik yazın.

13. Ekinoks ne demektir? Ekinoks tarihine ait bir özellik yazın.

14. Yanda ülkemizdeki bir dağın konumu gösterilmiştir.

Aşağıdaki soruları bu şekle göre cevaplayın.

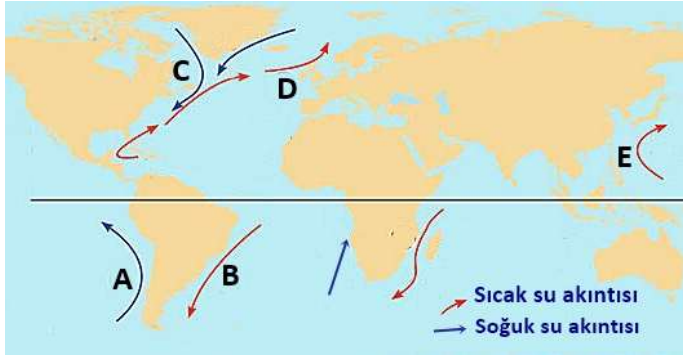
A. Güney yamaç hangisidir?

B. Hangi yamaç tarım ve yerleşme için daha uygundur?

C. Hangi yamaçta karlar daha geç erir?

D. Hangi yamaçta tarım ürünleri daha kısa sürede olgunlaşır?

15. Yükseklerle çıkıldıkça ortalama her 200 metrede 1 derece sıcaklık azalır. Böylece yüksekler daha soğuk olur. Bu kuralı merkeze alarak yaşadığınız çevreden bir örnek verin.

16. Yukarıda sıcaklığı etkileyen okyanus akıntıları gösterilmiştir. Aşağıdaki soruları haritaya göre cevaplayın.

A. İngiltere Norveç kıyılarını ısıtan akıntı hangisidir, bu akıntının adı nedir?

B. Kanada'nın Doğu kıyılarını etkileyen akıntı hangisidir, bu akıntının adı nedir?

C. Güney Amerika'nın Doğu kıyılarını sıcak olarak etkileyen akıntı hangisidir, adı nedir?

D. Güney Amerika kıtasının batı kıyılarını soğutan akıntı hangisidir, bunun adı nedir?

E. Japonya civarını ısıtan sıcak su akıntısı hangi harfle gösterilmiştir. Bunun adı nedir?

17. Kastamonu Cide'de okul müdürü Musa Taçkın aralık ayında denizden esen rüzgârın daha ılık olduğunu, karadan esen rüzgârın daha soğuk olduğunu tespit etmiştir. Bu durumu kadim dostu Tekinerhoca'ya sormuştur. Bu durumda Tekinerhoca'nın nasıl bir cevap vermesi gerekir ki dostluklarına zeval gelmesin?

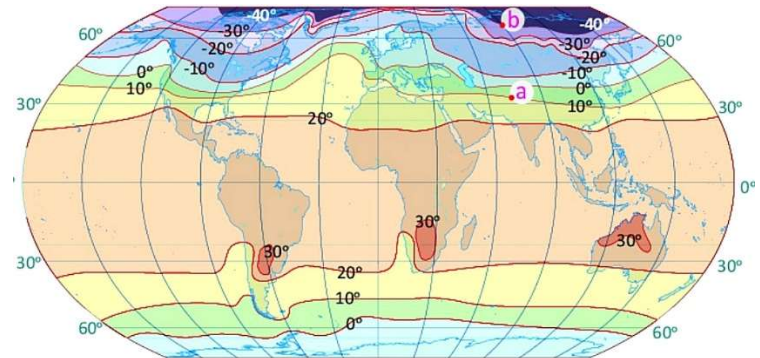
18. Yukarıda karasal ve denizel iki bölge gösterilmiştir. Havadaki nemin sıcaklık üzerindeki etkisini düşünerek aşağıdaki soruları cevaplayın.

A. Hangisi daha çabuk ısınır, daha çabuk soğur?

B. Yaz mevsimi ile kış mevsimi arasındaki sıcaklık farkı hangisinde daha az olur?

C. Çöller güneşi ekvatora göre daha eğik açıyla almasına rağmen daha sıcaktır. Bu durumun sebebi nedir?

D. Kış mevsiminde Trabzon ile Sivas'ın sıcaklıkları karşılaştırılmıştır. Sivas daha güneyde olmasına rağmen Trabzon'a göre daha soğuktur. Bu durumun sebebi nedir?

19. Yukarıda Ocak ayına ait izoterm haritası gösterilmiştir. Aşağıdaki soruları haritaya göre cevaplayın.

A. Dünyanın en soğuk yerleri kuzey yarımkürede en sıcak yerleri güneydedir, neden?

B. Güneyde 30 derece izotermiyle gösterilen en sıcak yerler nerelerdir?

C. Sibirya'nın kutuplardan daha soğuk olmasının sebebi nedir?

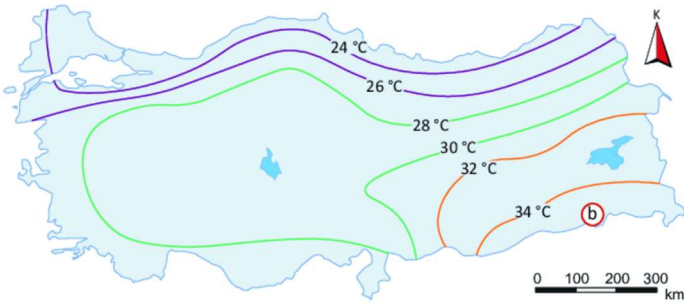
D. Kuzey yarımkürede 10, 0 ve -10 izoterm çizgisi takip edildiğinde İngiltere ve Norveç kıyılarında kuzeye doğru kavis aldığı görülmektedir. Bu durumun sebebi ne olabilir?

20. Termik Basınç nedir? Ekvatorda neden Termik alçak basınç görülür?

Sıcaklık, Yerçekimi, Yükselti

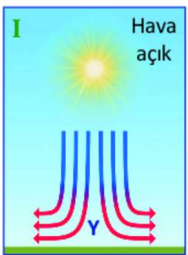
21. Yukarıda basıncı etkileyen faktörler verilmiştir. Basınç ile bunlar arasında nasıl bir ilişki vardır, örnekteki gibi yazın.

- A. Sıcaklık arttıkça basınç
- B. Yükselti arttıkça basınç
- C. Yerçekimi arttıkça basınç

22. Yukarıda Türkiye'nin Temmuz ayına ait indirgenmiş sıcaklık haritası verilmiştir. Buna göre;

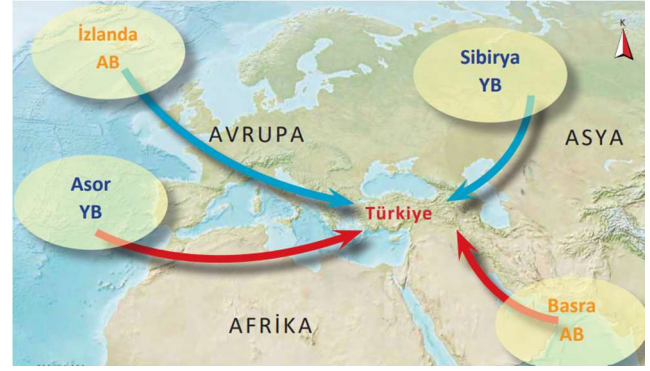
- A. Karadeniz kıyılarının ortalama sıcaklığı kaç derecedir?
- B. Güneydoğu Anadolu'nun sıcaklığı kaç derecedir? Buranın sıcak olmasının sebebi nedir?
- C. Akdeniz Ege kıyılarının sıcaklığı kaç derece arasındadır?
- D. İzmir ile Erzurum yaklaşık aynı enlemlerde olmasına rağmen sıcaklıkları farklıdır, neden?

23. Yanda Yüksek Basınç alanı gösterilmiştir. Bu merkeze ait iki özellik yazın.

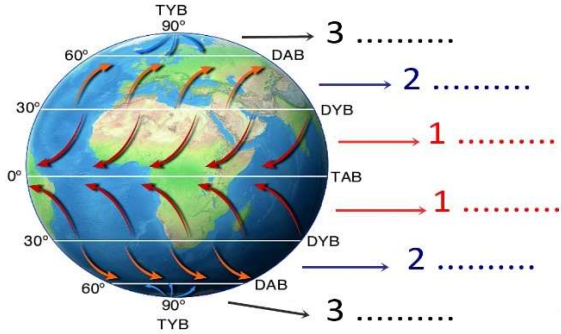
- a.
- b.

24. Atmosferdeki gazların yeryüzüne yaptığı ağırlığa ne denir?

25. Yukarıda Türkiye'yi etkileyen basınç kuşakları gösterilmiştir. Aşağıdaki soruları haritaya göre cevaplayın.

- A. Kışın etkili olur. Türkiye üzerine kuzeyden gelen hava kütlesi soğuk günlerin yaşanmasına neden olur.
- B. Yaz aylarında etkili olur. Özellikle Güney Doğu Anadolu'da sıcak, yağışsız ve bunaltıcı günler yaşanır.
- C. Her mevsimde etkili olmakla birlikte kışın daha etkilidir. Balkanlardan Türkiye'ye yağış getirir. Özellikle Batı Karadeniz ve Marmara üzerinde etkilidir.
- D. Türkiye'de yaz aylarının sıcak ve kurak geçmesi üzerinde etkilidir. Kış aylarında etkili olduğu günlerde hava sıcaklığını yükseltir.

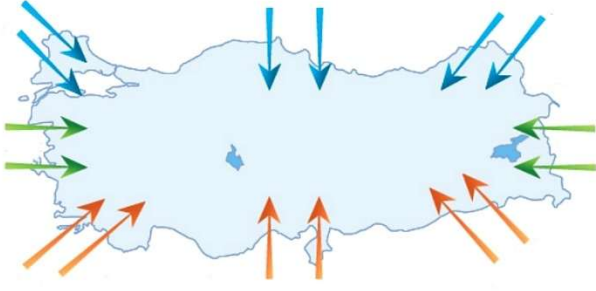
26. Sürekli rüzgârlar **Alize, Batı ve Kutup** rüzgârları olmak üzere 3'e ayrılır. Yukarıdaki haritada gösterilen boşluğa rüzgârları yazın.

27. Sıcak kuşakta esen rüzgârlardır. Ortaçağ ve sonrasında Avrupa'dan Amerika'ya ticaret yapmak için giden yelkenli gemiler bu rüzgârlardan faydalandıkları için Ticaret Rüzgârları da denir.

28. Orta kuşakta dinamik basınçlar arasında esen rüzgârdır. Okyanus üzerinden geldikleri için orta kuşak karalarının batı kıyılarına (İngiltere çevresi) bol yağış bırakırlar.

29. Yaz mevsiminde Hindistan Çin çevresinde görülen rüzgârdır. Denizden esen rüzgârlar Himalaya Dağlarına çarpar ve bol yağış getirir.

30. İsviçre’de Alp Dağları’nda Türkiye’de Doğu Karadeniz Dağları ile Toros Dağlarının denize bakan yamaçlarında kış aylarında zaman zaman etkili olan sıcak ve kuru rüzgârlardır.

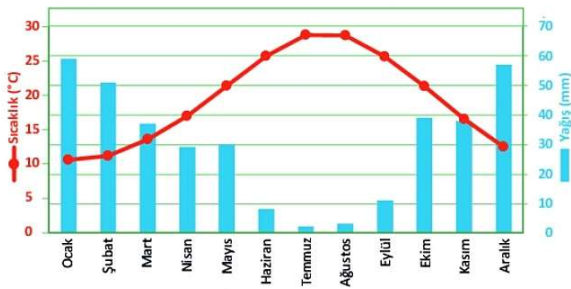
31. Yukarıda Türkiye çevresinde etkili olan rüzgârlar gösterilmiştir. Bu rüzgârların isimlerini harita üzerine yazınız.

32. Gün içinde kara ile deniz arasında oluşan rüzgârlardır. Deniz kıyılarında birkaç kilometrelik bir alanda etkili olur.

33. Yanda denizden esen rüzgârların dağlara çarpması sonucu oluşan yağış çeşidi gösterilmiştir. Bu yağış türünün adı nedir? Nereelerde görülür?

34. Ekvatorial bölgede yıl boyunca etkili olan yağış çeşididir. Isınan havanın yükselmesi ve soğumasıyla oluşur.

35. Yanda bir bölgeye ait sıcaklık yağış grafiği verilmiştir. Buna göre;

A. Burası hangi iklim bölgesinde yer alır?

B. Mart ayında sıcaklık ve yağış ne kadardır?

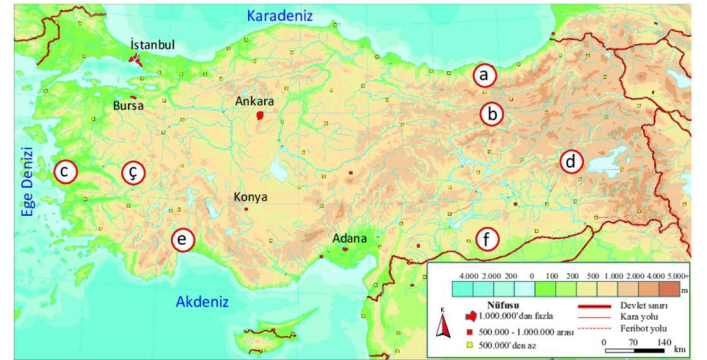
C. Fındık, çay, mısır gibi her mevsim yağış isteyen ürünler bu iklimde yetişir mi neden?

36. 60 enlemler civarında sürekli olarak sıcak ve soğuk havanın karşılaşmasıyla Cephe yağışları görülür. Burada cephe yağışları görülmesinin temel sebebi nedir?

37. Sera etkisi nedir, küresel ısınmayı nasıl etkiler?

38. Yer kabuğu, levha adı verilen ve hareket eden büyük parçalardan oluşmaktadır. Bu levha hareketlerine genel olarak tektonizma adı verilmektedir. Tektonik hareketler sonucu örneğin Hindistan Asya kıtasına çarpmış, bu çarpma sonucu Himalaya dağları oluşmuştur. Tektonik hareketlerin yaptığı değişimlere örnek yazar mısınız?

39. Küresel iklim değişiminin dünya üzerine ne tür etkisi olur? Birkaç örnekle açıklayın.

40. Yukarıdaki haritaya göre;

A. a ve b arasındaki iklim farklılığının sebebi nedir?

B. Yaz mevsiminde en düşük sıcaklık nerede görülür?

C. e ve f bölgesinin enlem dereceleri aynı olmasına rağmen yazın f daha sıcaktır. Bu durumun sebebi nedir?

D. c ve d aynı enlem derecelerinde olmasına rağmen iklim farklılığının sebebi nedir?

E. d bölgesi a bölgesine göre daha güneyde yer almasına rağmen a daha ılıman bir iklime sahiptir. Bunun sebebi nedir?

CEVAPLAR

1. Hava durumu bir bölgedeki kısa süreli (birkaç günlük) hava olaylarını inceler. İklim ise uzun yıllar (50 – 60 yıl) görülen hava olaylarının ortalama durumudur. Hava durumunu meteoroloji, iklimi ise Klimatoloji inceler.

2. Basınç değeri 1013 mb dan fazladır. Alçalıcı hava hareketi vardır. Hava yağışsızdır, açık ve güneşlidir.

3. Bir yer doğrudan güneşi görmemesine rağmen aydınlık olur. Örneğin gölgeler güneş görmez ama ışık atmosfer içinde dağıldığı için gölgeler tam karanlık olmaz.

4. %78 Azot %21 Oksijen %1 Diğer gazlar

5. Boğaz KD – GB yönünde uzandığı için rüzgâr da boğazda bu yönde esmektedir.

6. Ölümlere, kalp krizine, uzun süreli olursa kuraklığa, tarım ürünlerinde verimsizliğe, su seviyelerinde azalmaya ve pek çok olumsuz etkiye sebep olur.

7. Hidrosfer su küre demektir. Sular buharlaşarak atmosfere karışır ve bulutlar rüzgar etkisiyle kara içlerine kadar ulaşır. Böylece hem daha ılıman bir iklim yaşanır hem de yağış oluşur.

8. 1Troposfer 2Stratosfer 3Mezosfer 4Termosfer 5Ekzosfer
B. Troposfer C. İyonosfer D. Troposfer E. Stratosfer F. Termosfer

9. Dünyanın şekline göre güneş ışığının geliş açısı ekvatordan kutba gittikçe azalır. Böylece sıcaklık da kutba gittikçe azalır. Buna enlem etkisi denir. Örneğin Akdeniz'in sıcaklığı Karadeniz'den yüksektir. Ülkemize kuzeyden gelen rüzgarlar sıcaklığı düşürür.

10. Dünyanın ısınması veya soğuması güneşe yaklaşım ile olmaz. Çünkü güneş ışınları uzay boşluğunda enerji kaybına uğramaz. Bir yerin ısınması temel olarak güneş ışınlarının geliş açısına bağlıdır. Örneğin Aralık, Ocak aylarında güney yarımküre daha sıcaktır. Çünkü güneş ışınları bu aylarda güneye dik açıyla gelir.

11. 21 Aralıkta ülkemizde en uzun gece yaşanır, kış başlar. Bu tarihten sonra gündüzler uzamaya başlar o yüzden bu tarihe gündönümü denir.

12. 21 Haziran'da güneş Kuzeye Yengeç Dönencesine dik açıyla gelir. Bu tarihte ülkemizde yaz başlar, uzun gündüzler yaşanır.

13. 21 Mart ve 23 Eylülde güneş ekvatora dik gelir. Dünyanın her yerinde gece gündüz eşitliği yaşanır. Buna ekinoks denir.

14. A. A yamacı B. A yamacı C. B yamacı D. A yamacı

15. Yükseklerle çıktıkça sıcaklık azalır. Örneğin dağlara kar yağarken ovaya yamınur yağar. Yükseklerle doğru çıktıkça bitki örtüsü değişir. Yazın insanlar yaylaya çıkar. Yaylalar yüksek olduğu için daha serindir.

16. A. D-Golf Stream B. C-Labrador C. B-Brezilya
D. A-Peru veya Humbolt E. E-Kuru Şivo

17. Havayı boşver dostum! Bizim havamız güzel olsun ☺
Karalar çabu ısınır ve çabuk soğur, denizler ise geç ısınır soğur. Bu yüzden kışın denizden esen rüzgarlar ılık, yazın ise denizden esen rüzgarlar soğuktur.

18. A. Karasal B. Denizel C. Çöllerde nem olmadığı için çöller aşırı ısınır soğur. D. Trabzon denizel, Sivas Karasaldır. Ayrıca Sivas yüksekte olduğu için daha soğuktur.

19. A. Ocak ayı olduğu için güney yarımküre yaz, kuzey yarımkürede kış yaşanmaktadır. B. Güneydeki çöller C. Sibiry'a'da karasal iklim özellikleri görülür. Karasal bölgelerde sıcaklık farkı fazladır yani buralar ısınınca çok ısınır, soğuyunca çok soğur. D. Golf Stream sıcak su akıntısının etkisi

20. Termik basınç ısınma ve soğumaya bağlı oluşan basınçtır. Ekvator sürekli sıcak olduğu için ısınan hava yükselir yere yaptığı ağırlık azalır. Böylece yıl boyunca termik alçak basınç görülür.

21. A.Azalır B. Azalır C. Artar

22. A. 24 dereceden az B. 32 – 34 derece civarındadır. Burası enlem olarak güneyde yer alır, karasal yani nemsizdir. C. 26-28 D. İzmir denizeldir, Erzurum karasaldır. Aynı zamanda Erzurum yüksektir.

23. Alçalıcı hava hareketi vardır, hava açık ve güneşlidir.

24. Basınç 25. A. Sibiry'a B. Basra C. İzlanda D. Asor

26. 1. Alize 2. Batı 3. Kutup

27. Alize 28. Batı 29. Muson 30. Föhn rüzgarı

31.

32. Meltem Rüzgarı

33. Yamaç (Orografik Yağış)
Dağların denize paralel uzandığı kıyılarda görülür. Özellikle Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında görülür.

34. Yükselim (Konveksiyonel) Yağış

35. A. Akdeniz iklimi B. Sıcaklık 10-15 arası yağış ise 40 mm yakın C. Yetişmez, çünkü yazları kuraktır.

36. Batı rüzgarları ile kutup rüzgarları burada karşılaşır.

37. Atmosferde bulunan karbondioksit gibi gazlardır. Bu gazlar yerden geri yansıyan güneş ışığını tutar ve yeryüzünün soğumasına engel olarak sera etkisi oluşturur. Bu gazların oranının artması küresel ısınmayı etkiler.

38. Hindistan levhası, tektonik hareketlerin etkisiyle kuzeye doğru kaymış ve Asya kıtasıyla birleşerek şu anki konumuna gelmiştir. Eski konumunda büyük oranda soğuk iklime sahip ve büyük kısmı buzullarla kaplı olan Hindistan levhası, kuzeye doğru kaydıkcı sıcak kuşağa doğru yaklaşmış; üzerindeki buzullar erimüş ve sıcak iklim koşulları yaşamaya başlamıştır.

39. Küresel ısınma sonucu buzullar eriycek bazı yerlerde deniz seviyesi 2 metre ile 5 metre yükselecektir. Bu durumda Hollanda, Bangladeş gibi ülkelerin bir kısmı sular altında kalacaktır. Bazı bölgelerde kuraklık artacak su sıkıntısı baş gösterecektir. Türkiye'de Ege Akdeniz kıyılarında kuraklık iyice kendini hissettirecektir.

40. A. Arada denize paralel uzanan yüksek dağlar vardır. Bu yüzden b Bölgesi kurak ve karasaldır. B. A yani Karadeniz kıyılarında C. f bölgesinin karasal iklime (nemsiz) sahip olması D. C deniz kenarında d iç bölgede (karasaldır. Ayrıca d bölgesinin yükseltisi fazladır. E. a bölgesinin nemli yani denizel bir iklime sahip olması

